

فصل اول

تابع

درس اول: تبدیل نمودار توابع

انتقال

انبساط و انقباض

پرسش‌های چهارگزینه‌ای درس اول

۲

۲

۵

۱۰

۱۰

۱۱

۱۴

۱۸

۱۸

۲۰

درس دوم: تابع درجه سوم، توابع یکنوا

تابع درجه سوم

تابع یکنوا

پرسش‌های چهارگزینه‌ای درس دوم

درس سوم: بخش‌بذری و تقسیم

بخش‌بذری و تقسیم

پرسش‌های چهارگزینه‌ای درس سوم

پرسش‌های تکمیلی فصل ۱

سوالات کنکور مرتبط با فصل ۱

پاسخ کلیدی پرسش‌های فصل ۱

پاسخ تشریحی پرسش‌های فصل ۱

آزمون‌های سه‌گانه فصل ۱

پاسخ کلیدی آزمون‌های سه‌گانه فصل ۱

۲۳

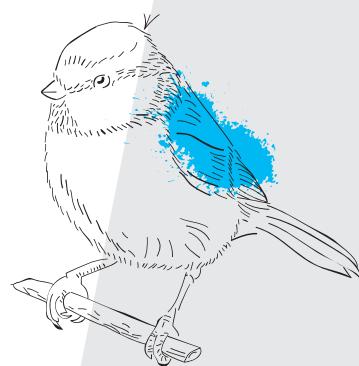
۲۵

۲۷

۲۸

۴۵

۴۸

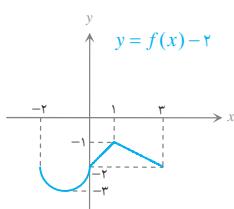
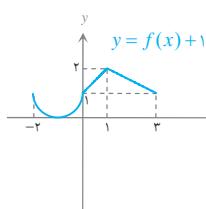
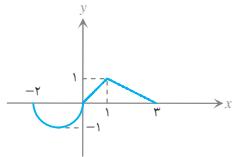

درس اول

تبدیل نمودار توابع

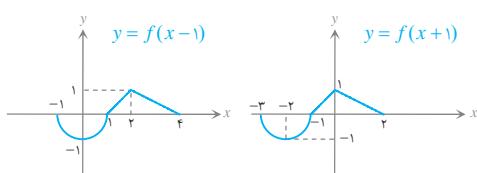
انتقال

فرض کنید نمودار تابع $y = f(x)$ به صورت مقابل داده شده است.

[۱] انتقال عمودی: برای رسم نمودار تابع $y = f(x) + k$ ، نمودار $y = f(x)$ را به اندازه $|k|$ واحد در امتداد محور y ها انتقال دهیم. اگر $k > 0$ باشد، انتقال در جهت مثبت (بالا) و اگر $k < 0$ باشد، انتقال در جهت منفی (پایین) است.

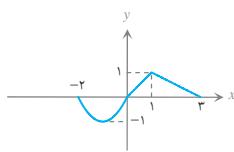
توجه در اثر انتقال عمودی دامنه تغییر نمی‌کند؛ اما برد تغییر می‌کند.

[۲] انتقال افقی: برای رسم نمودار تابع $y = f(x + k)$ کافی است نمودار تابع $y = f(x)$ را به اندازه $|k|$ واحد در امتداد محور x ها انتقال دهیم. اگر $k > 0$ باشد، انتقال در جهت منفی (چپ) و اگر $k < 0$ باشد، انتقال در جهت مثبت (راست) است.

توجه در اثر انتقال افقی برد تغییر نمی‌کند؛ اما دامنه تغییر می‌کند.

تست: نمودار تابع $y = f(x - 1) + 1$ به صورت مقابل است. مساحت ناحیه بین نمودار تابع $y = f(x + 1)$ ، محورهای مختصات و خط $x = 1$ کدام است؟

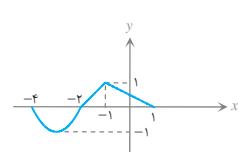

$$\frac{5}{2}$$

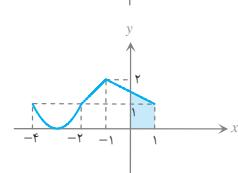
$$\frac{3}{2}$$

$$\frac{5}{2} + \frac{\pi}{2}$$

$$\frac{3}{2} + \frac{\pi}{2}$$

حل: گزینه **[۲]** اگر نمودار $y = f(x - 1)$ را دو واحد به چپ انتقال دهیم، نمودار $y = f((x+1)-1) = f(x+1)$ حاصل می‌شود:

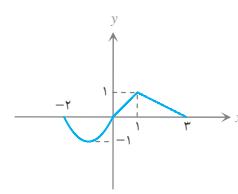

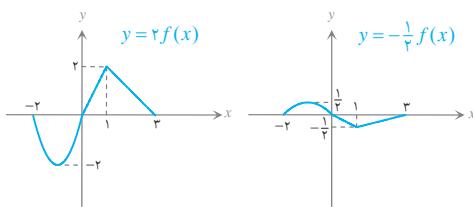
حال نمودار را یک واحد به بالا منتقل می‌کنیم تا نمودار $y = f(x + 1) + 1$ به دست آید. مساحت ناحیه مطلوب برابر است با:

$$S = \frac{(1 + \frac{3}{2}) \times 2}{2} = \frac{5}{2}$$

انبساط و اقباض

فرض کنید نمودار تابع $y = f(x)$ به صورت مقابل داده شده است.

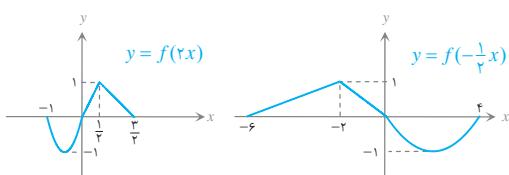

۱ انبساط و انقباض عمودی: برای رسم نمودار تابع $y = kf(x)$, کافی است عرض نقاط نمودار $y = f(x)$ را در k ضرب کنیم. در این صورت اگر $|k| > 1$ نمودار منبسط می‌شود و اگر $|k| < 1$ نمودار منقبض می‌شود.

نتیجه برای رسم نمودار $y = -f(x)$ کافی است نمودار $y = f(x)$ را نسبت به محور x ها قرینه کنیم.

توجه در اثر انبساط و انقباض عمودی دامنه تغییر نمی‌کند؛ اما برد تغییر می‌کند.

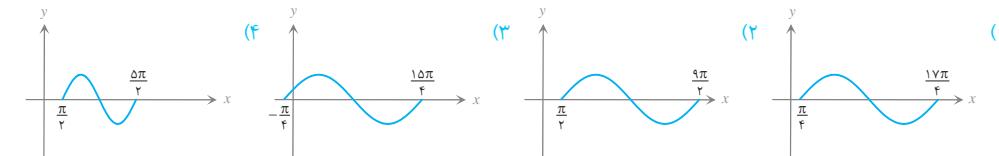

۲ انبساط و انقباض افقی: برای رسم نمودار $y = f(kx)$, کافی است طول نقاط نمودار $y = f(x)$ را در $\frac{1}{k}$ ضرب کنیم؛ در این صورت اگر $|k| > 1$ نمودار منقبض می‌شود و اگر $|k| < 1$ نمودار منبسط می‌شود.

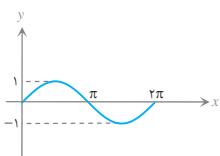
نتیجه برای رسم نمودار $y = f(-x)$, کافی است نمودار $y = f(x)$ را نسبت به محور y ها قرینه کنیم.

توجه در اثر انبساط و انقباض افقی برد تغییر نمی‌کند؛ اما دامنه تغییر می‌کند.

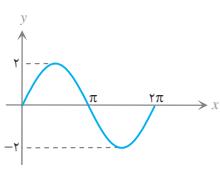
تسنی: قسمتی از نمودار تابع $y = 2\sin(\frac{x}{2} - \frac{\pi}{4})$ کدام است؟

حل: گزینه (۲) نمودار $f(x) = \sin x$ مطابق شکل مقابل است:

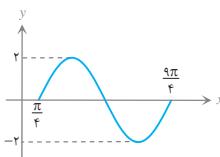

نمودار $y = f(x) = 2\sin x$ را با انبساط عمودی نمودار $y = g(x) = 2f(x) = 2\sin x$ رسم می‌کنیم.

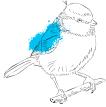
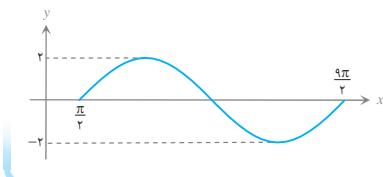
حال کافی است نمودار $y = g(x)$ را به راست منتقل کنیم. در این صورت:

$$y = g(x - \frac{\pi}{4}) = 2\sin(x - \frac{\pi}{4}) = h(x)$$

اکنون نمودار را در راستای محور x ها دو برابر منبسط می‌کنیم:

$$y = h(\frac{1}{2}x) = 2\sin(\frac{x}{2} - \frac{\pi}{4})$$

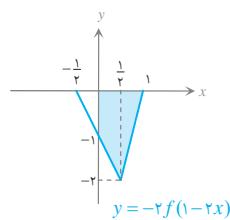
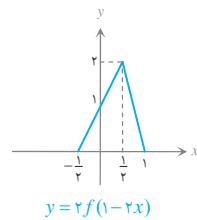
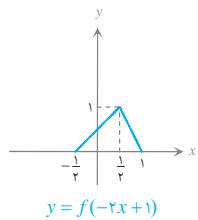
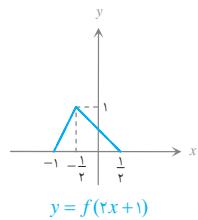
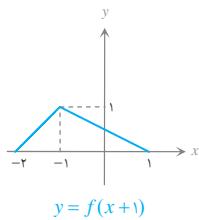
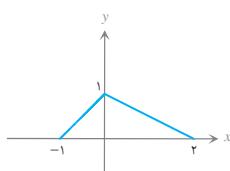
تست: اگر نمودار $y = f(x)$ به صورت مقابل باشد، مساحت ناحیه بین نمودار $y = -2f(1-2x)$ ، محور x و محور y ها و خط $1 = x$ کدام است؟

$$\frac{3}{4} \quad (2)$$

$$\frac{5}{4} \quad (1)$$

$$\frac{5}{2} \quad (3)$$

حل: گزینه ۱ نمودار را مرحله به مرحله رسم می‌کنیم:

مساحت ناحیه مورد نظر برابر است با:

$$S = \frac{(1+2) \times \frac{1}{2}}{2} + \frac{\frac{1}{2} \times 2}{2} = \frac{3}{4} + \frac{1}{2} = \frac{5}{4}$$

تست: اگر نقطه (a, b) روی نمودار $y = f(x)$ باشد، کدام نقطه روی نمودار $y = 3f(1-2x)$ قرار دارد؟

$$(1-2a, 3b) \quad (4)$$

$$\left(\frac{1-a}{2}, 3b\right) \quad (3)$$

$$\left(\frac{1-a}{2}, \frac{b}{3}\right) \quad (2)$$

$$(1-2a, \frac{b}{3}) \quad (1)$$

$$1-2x = a \Rightarrow x = \frac{1-a}{2}$$

حل: گزینه ۳ نقطه (a, b) روی نمودار $y = f(x)$ است؛ پس $f(a) = b$ ؛ بنابراین:

$$y = 3f(1-2\left(\frac{1-a}{2}\right)) = 3f(a) = 3b$$

در این صورت به ازای $x = \frac{1-a}{2}$ داریم:

$$\text{پس نقطه } \left(\frac{1-a}{2}, 3b\right) \text{ روی نمودار } y = 3f(1-2x) \text{ قرار دارد.}$$

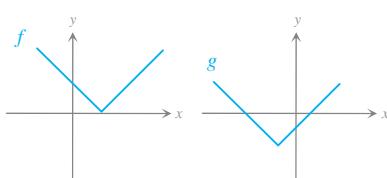
راه دوم: نمودار $y = 3f(1-2x)$ همان نمودار $y = f(x)$ است که یک واحد به چپ منتقل شده و سپس نسبت به محور y گزینه شده است و آنگاه در راستای محور x ها دو برابر منقبض شده و در نهایت در راستای محور y برابر منبسط شده است؛ پس:

$$(a, b) \Rightarrow (a-1, b) \Rightarrow (1-a, b) \Rightarrow \left(\frac{1-a}{2}, 3b\right)$$

پرسش‌های چهارگزینه‌ای درس اول

فصل
یازدهم

پرسش‌های سطح ساده

۱. نمودار توابع $f(x)$ و $g(x) = a + f(x+b)$ به صورت مقابل است. کدام گزینه زیر صحیح است؟

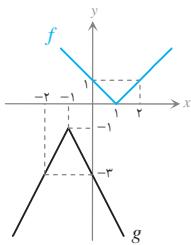
- $b < 0$ و $a > 0$ (۲)
 $b > 0$ و $a > 0$ (۱)
 $b > 0$ و $a < 0$ (۴)
 $b < 0$ و $a < 0$ (۳)

۲. نمودار تابع $y = 2f(\frac{1}{3}x)$ چگونه از روی نمودار تابع $y = f(x)$ به دست می‌آید؟

- (۱) انقباض افقی و انقباض عمودی
(۲) انبساط افقی و انبساط عمودی
(۳) انبساط افقی و انقباض عمودی

۳. از انقباض افقی نمودار $y = \cos x$ در راستای محور x ها، نمودار کدام تابع زیر به دست می‌آید؟

- $\frac{1}{2}\cos x$ (۴) $2\cos x$ (۳) $\cos \frac{1}{2}x$ (۲) $\cos 2x$ (۱)

۴. با توجه به نمودار مقابل، ضابطه g کدام است؟

- $2f(x-2)-1$ (۱)
 $\frac{1}{2}f(x-2)-1$ (۲)
 $-\frac{1}{2}f(x+2)-1$ (۳)
 $-2f(x+2)-1$ (۴)

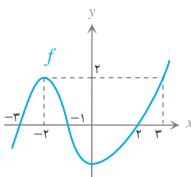
۵. نمودار تابع $|x|-2=y$ را دو واحد به راست و یک واحد به پایین انتقال داده، سپس در راستای محور x ها دو برابر منقبض می‌کنیم.

مجموع طول نقاط تلاقی نمودار حاصل با محور x کدام است؟

- ۴ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)

۶. اگر (x_0, y_0) یک نقطه دلخواه از نمودار تابع $y = f(x)$ باشد کدام نقطه زیر، یک نقطه از نمودار تابع $y = 2f(3x)$ است؟

- $(3x_0, 2y_0)$ (۴) $(3x_0, \frac{y_0}{2})$ (۳) $(\frac{x_0}{3}, 2y_0)$ (۲) $(\frac{x_0}{3}, \frac{y_0}{2})$ (۱)

۷. نمودار تابع $y = f(x)$ به صورت مقابل است. مجموع صفرهای تابع $y = f(1+2x)-2$ کدام است؟

- ۳ (۴) -۱ (۳) $-\frac{1}{2}$ (۲) $-\frac{3}{2}$ (۱)

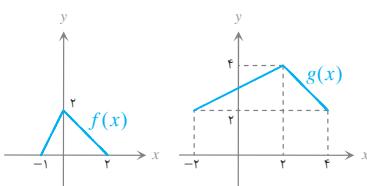
۸. کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) دامنه دو تابع $y = 2f(x)+3$ و $y = f(x)$ یکسان است.
(۲) برد دو تابع $y = f(x)$ و $y = f(3x-2)$ یکسان است.
(۳) دامنه تابع $y = f(x)$ زیرمجموعه دامنه تابع $y = f(2x)$ است.
(۴) برد تابع $y = f(x)$ زیرمجموعه برد تابع $y = 2f(x)$ است.

۹. نمودار توابع $f(x)$ و $g(x) = 2-af(1+bx)$ به صورت مقابل است. حاصل

- کدام است؟ $a+b$

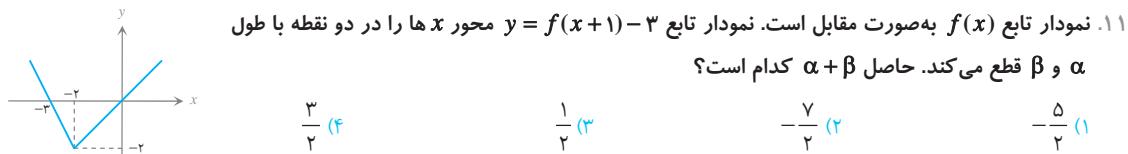
- ۱/۵ (۲)
-۱ (۴)
-۰/۵ (۱)
-۳ (۳)

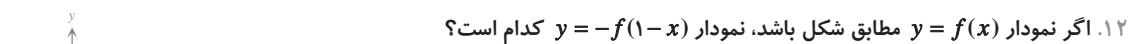
پرسش‌های سطح متوسط

۱۰. اگر $S_1(2, 3)$ رأس سهمی ($x = f(x)$) و $y = 2 - 3f(1+x)$ رأس سهمی (α, β) باشد، حاصل $\alpha\beta$ کدام است؟
- ۷ (۴) -۶ (۳) -۲۱ (۲) -۴ (۱)

۱۱. نمودار تابع $f(x)$ به صورت مقابل است. نمودار تابع $y = f(x+1) - 3$ محور x را در دو نقطه با طول α و β قطع می‌کند. حاصل $\alpha + \beta$ کدام است؟

۱۲. اگر نمودار $y = f(x)$ مطابق شکل باشد، نمودار $y = -f(1-x)$ کدام است؟

۱۳. نمودار تابع $|x| = y$ را سه واحد به راست منتقل می‌کنیم و سپس نسبت به محور x ها قرینه می‌کنیم و آن را پنج واحد به بالا منتقل می‌کنیم. مساحت بین نمودار جدید و نمودار اولیه چقدر است؟

- ۱۲ (۴) ۱۶ (۳) ۸ (۲) ۶ (۱)
۱۴. دامنه و برد تابع $y = f(x+1) + 2f(2x-3)$ است. اگر دامنه و برد تابع $y = 2f(2x-3)$ باشد، $D \cap R$ کدام است؟

$[-1, 2]$ (۴) $[2, 3]$ (۳) $[\frac{5}{2}, 3]$ (۲) $[2, \frac{7}{2}]$ (۱)

۱۵. نمودار تابع $|x+2| = y$ را دو واحد به راست منتقل کرده و سپس نسبت به محور x ها قرینه می‌کنیم. نمودار حاصل را حداقل چقدر به سمت بالا منتقل کنیم تا نمودار تابع اولیه را قطع کند؟

۶ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)

۱۶. فرض کنید برای هر نقطه (x, y) از نمودار تابع $x = \cos^{\circ}(y - 1)$ روی نمودار $y = g(x)$ باشد. ضابطه $g(x)$ کدام است؟

$2\cos^{\circ} x$ (۴) $2\cos^{\circ} 2x$ (۳) $2\sin^{\circ} x$ (۲) $2\sin^{\circ} 2x$ (۱)

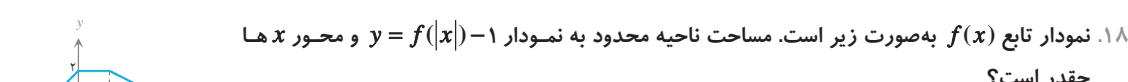
۱۷. نمودار $f(x)$ و $g(x)$ داده شده است. چه رابطه‌ای بین این دو ببرقرار است؟

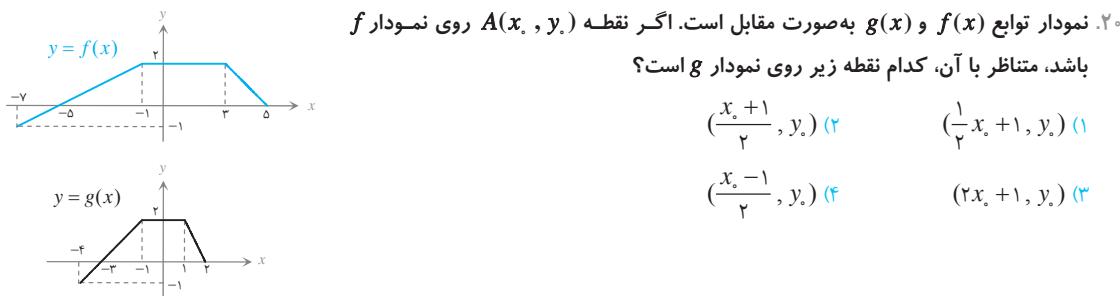
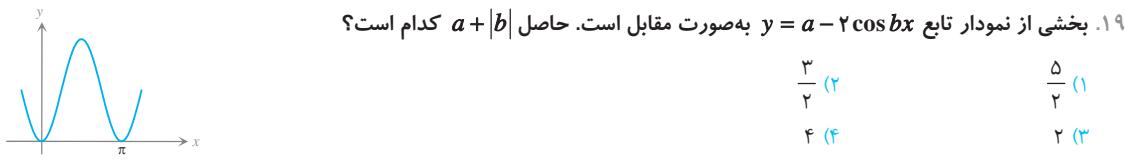
$g(x) = -2f(\frac{1}{2}x)$ (۲) $g(x) = -\frac{1}{2}f(2x)$ (۱)

$g(x) = -\frac{1}{2}f(\frac{1}{2}x)$ (۴) $g(x) = -2f(2x)$ (۳)

۱۸. نمودار تابع $y = f(|x|)$ به صورت زیر است. مساحت ناحیه محدود به نمودار $y = f(|x|)$ و محور x ها چقدر است؟

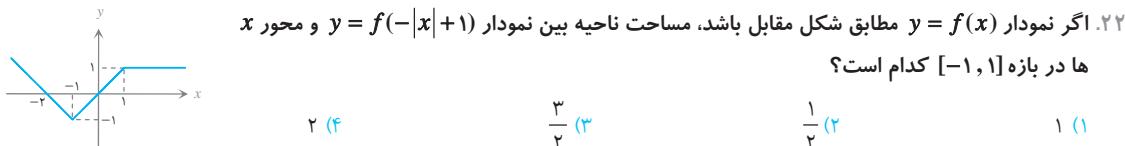

پرسش‌های سطح دشوار

۲۱. فرض کنید $-1 - |x| = f(x)$. در این صورت مساحت بین نمودار $f(x)$ و نمودار $y = 3 - f(x-1)$ چقدر است؟

6 (۴) 12 (۳) 5 (۲) 10 (۱)

۲۳. برای رسم نمودار $y = f(-2x+4) = y$ از روی $f(x) = y$ کدام ترتیب عملیات نادرست است؟

- (۱) چهار واحد انتقال به چپ، تقسیم طول نقاط بر ۲، قرینه کردن نسبت به محور y ها
- (۲) تقسیم طول نقاط بر ۲، دو واحد انتقال به چپ، قرینه کردن نسبت به محور y ها
- (۳) قرینه کردن نسبت به محور y ها، چهار واحد انتقال به راست، تقسیم طول نقاط بر ۲
- (۴) قرینه کردن نسبت به محور y ها، تقسیم طول نقاط بر ۲، دو واحد انتقال به چپ

۲۴. فرض کنید نمودار $y = f(2x) = y$ داده شده است. برای ترسیم نمودار $y = f(x+1) = y$ انجام کدام مراحل نادرست است؟

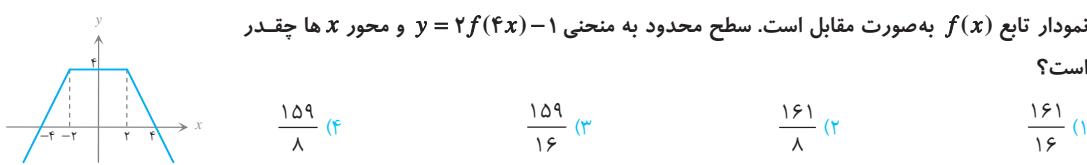
- (۱) دو برابر انبساط افقی، یک واحد انتقال به چپ، قرینه کردن نسبت به محور x ها و یک واحد انتقال به بالا

(۲) یک واحد انتقال به پایین، قرینه کردن نسبت به محور x ها، $\frac{1}{2}$ واحد انتقال به چپ، دو برابر انبساط افقی

(۳) قرینه کردن نسبت به محور x ها، دو برابر انبساط افقی، یک واحد انتقال به چپ، یک واحد انتقال به بالا

(۴) یک واحد انتقال به چپ، دو برابر انبساط افقی، قرینه کردن نسبت به محور x ها، یک واحد انتقال به بالا

۲۵. نمودار تابع $f(x)$ به صورت مقابل است. سطح محدود به منحنی $y = 2f(4x-4)$ و محور x ها چقدر است؟

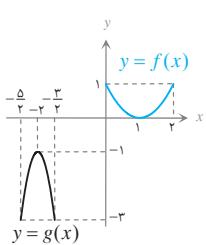
۲۶. اگر نمودار g از روی نمودار $f(x)$ ساخته شده باشد، چه رابطه‌ای بین این دو وجود دارد؟

$-2f(2x+3)-2$ (۱)

$-2f(2x+5)-2$ (۲)

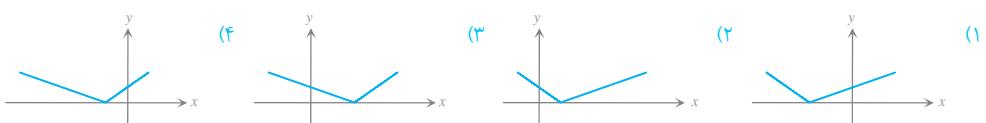
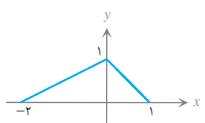
$-2f(2x+3)-1$ (۳)

$-2f(2x+5)-1$ (۴)

۲۷. اگر نمودار $y = -f(2x) + 1$ به صورت مقابل باشد، نمودار $f(x+1)$ کدام است؟

۲۸. اگر $f(x)$ نمودار تابع $y = 2 + f(2x)$ از کدام نقطه می‌گذرد؟

- (۱) $(0, 5)$ (۲) $(2, 7)$
 (۳) $(-2, 4)$ (۴) $(0, -\frac{4}{3})$

۲۹. نمودار تابع $y = \sin kx$ را در بازه $[0, \pi]$ در ۵ نقطه قطع می‌کند. حدود k کدام است؟ ($0 < k < 6$)

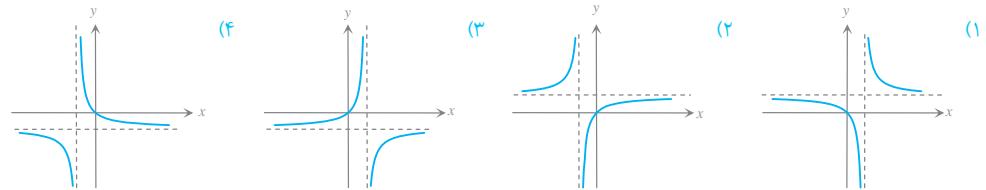
- (۱) $4 \leq k < 6$ (۲) $5 \leq k < 6$ (۳) $4 \leq k < 5$ (۴) $3 < k \leq 4$

۳۰. اگر $f(x) + g(-x) = 0$ ، آنگاه کدام گزینه درباره نمودارهای $f(x)$ و $g(x)$ صحیح است؟

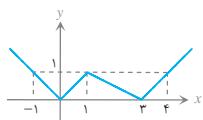
- (۱) نمودار دو تابع بر هم منطبق‌اند.
 (۲) نمودارها نسبت به محور y متقارن‌اند.
 (۳) نمودارها نسبت به خط x متقاطع‌اند.

پرسش‌های ترکیب سطوح

۳۱. نمودار تابع $y = 1 + \frac{1}{x-1}$ به کدام صورت زیر است؟

۳۲. اگر نمودار $y = f(x)$ مطابق شکل مقابل باشد، نمودار $y = |f(-x+1)| - 2$ را در نقاطی به کدام طول قطع می‌کند؟

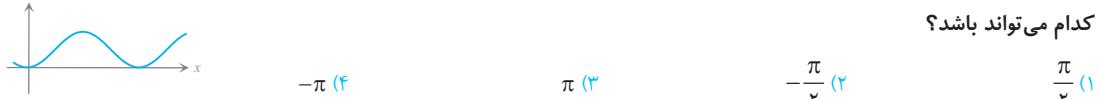
- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{3}{2}$

(۴) در بی‌شمار نقطه قطع می‌کند. (۳) $\frac{5}{2}$

۳۳. نمودارهای دو تابع $y = -2\sin 2x$ و $y = 3\cos 3x$ در چند نقطه متقاطع‌اند؟

- (۱) 1 (۲) 2 (۳) 3 (۴) 4

۳۴. با فرض $f(x) = \sin x$ ، بخشی از نمودار تابع $g(x) = 1 + f(x+a)$ به صورت مقابل است. مقدار a

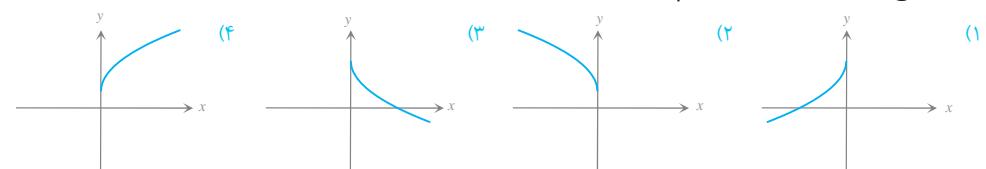

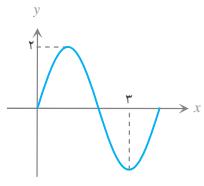
- (۱) $\frac{\pi}{2}$ (۲) $-\frac{\pi}{2}$

۳۵. اگر $f(x+2) = x^3 + 2x$ باشد، نمودار تابع $y = 2f(2x-3)$ از کدام نقطه می‌گذرد؟

- (۱) $(1, 3)$ (۲) $(3, 6)$ (۳) $(3, 3)$ (۴) $(1, 6)$

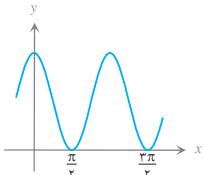
۳۶. نمودار تابع $y = 2 - \sqrt{-2x}$ به کدام صورت زیر است؟

۳۷. بخشی از نمودار تابع $y = a \cos((\frac{1}{x} + bx)\pi)$ به صورت مقابل است. مقدار ab کدام است؟

- 1 (۲) ۱/۵ (۱)
1 (۴) -1/۵ (۲)

۳۸. بخشی از نمودار تابع $y = a \cos bx + 2$ به صورت مقابل است. حاصل $a - b$ کدام است؟

- 4 (۲) ۰ یا 4 (۱)
-1/۵ (۴) ۲/۵ یا 1/۵ (۳)

۳۹. اگر نمودار تابع $|x| - 2 = y$ را چهار واحد به سمت راست و سه واحد به سمت پایین منتقل کنیم، طول نقطه تقاطع تابع جدید با تابع اولیه کدام است؟

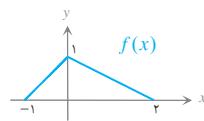
- ۴/۵ (۴) ۴ (۳) ۳/۵ (۲) ۳ (۱)

۴۰. دامنه و برد تابع $y = f(x) = 2f(-\frac{1}{\sqrt{3}}x + 1) - 1$ به ترتیب برابر $[1, 3]$ و $[-2, 1]$ است. دامنه و برد تابع $y = 2f(-\frac{1}{\sqrt{3}}x + 1) - 1$ چند عضو صحیح مشترک دارند؟

- ۶ (۴) ۴ (۳) ۵ (۲) ۸ (۱)

۴۱. از برخورد نمودار $f(x) = |x|$ و $g(x) = a + bf(x)$ یک مستطیل به وجود می‌آید. در این صورت کدام صحیح است؟

- $a < 0, b > 0$ (۴) $a < 0, b < 0$ (۳) $a > 0, b < 0$ (۲) $a > 0, b > 0$ (۱)

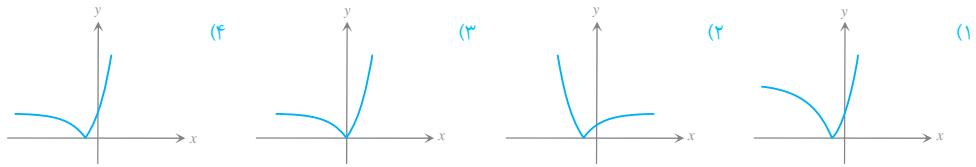
۴۲. نمودار تابع f به صورت مقابل است. نمودار تابع $y = f(1 - 2x)$ را در چند نقطه قطع می‌کند؟

- دو (۲) یک (۱) هیچ (۴)

۴۳. با فرض $-1 \in \text{دامنه تابع } f(x) = \sqrt{xf(\frac{x}{\sqrt{3}})}$ کدام است؟

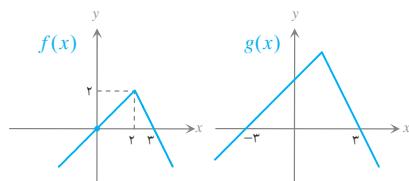
- \mathbb{R} (۴) $[0, +\infty)$ (۳) $(-\infty, 0]$ (۲) $\mathbb{R} - (0, 1)$ (۱)

۴۴. نمودار تابع $y = |\sqrt[3]{x+1} - 1|$ کدام است؟

۴۵. نمودار توابع $f(x) = a + f(x+b)$ و $g(x) = a + f(x+b)$ به صورت مقابل است. حاصل $2a+b$ کدام است؟

- ۴ (۲) ۳ (۱)
۶ (۴) ۵ (۳)

درس سوم

بخش‌پذیری و تقسیم

بخش‌پذیری و تقسیم

قضیه تقسیم: اگر $f(x)$ و $p(x)$ چندجمله‌ای باشند و درجه $p(x)$ از صفر بزرگ‌تر باشد، آنگاه تابع چندجمله‌ای منحصر به فرد $q(x)$ و $r(x)$ وجود دارد؛ به طوری که:

$$f(x) = p(x)q(x) + r(x)$$

که در آن درجه $r(x)$ از درجه $p(x)$ کمتر است.

[توجه] در تقسیم $f(x)$ بر $p(x)$ ، چندجمله‌ای $f(x)$ را مقسوم‌علیه، $p(x)$ را مقسوم، $q(x)$ را خارج قسمت و $r(x)$ را باقی‌مانده می‌نامند.

[توجه] اگر $r(x) = 0$ باشد، گفته می‌شود $f(x)$ بر $p(x)$ بخش‌پذیر است.

$$\begin{array}{r} 2x^4 + 3x^3 - 5x + 2 \\ \underline{- (2x^4 - x^3)} \\ 3x^3 + x^2 - 5x + 2 \\ \underline{- (3x^3 - 3x)} \\ x^2 - 2x + 2 \\ \underline{- (x^2 - 1)} \\ -2x + 3 \end{array}$$

به عنوان مثال:

$$2x^4 + 3x^3 - 5x + 2 = (x^3 - 1)(2x^3 + 3x + 1) + (-2x + 3)$$

اگر $p(x)$ چندجمله‌ای درجه یک $ax + b$ باشد، درجه باقی‌مانده صفر است و در واقع یک عدد خواهد بود و داریم:

$$f(x) = (ax + b)q(x) + r$$

$$f(-\frac{b}{a}) = 0 \times q(-\frac{b}{a}) + r \Rightarrow r = f(-\frac{b}{a})$$

رابطه فوق همواره برقرار است؛ از جمله به‌ازای $x = -\frac{b}{a}$ در این صورت:

[نتیجه] باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $ax + b$ برابر $f(-\frac{b}{a})$ است.

تست: اگر باقی‌مانده تقسیم $f(x) = x^3 + ax^2 + 11x - 6$ بر $x + 1$ برابر -24 باشد، مجموع ریشه‌های معادله $f(x) = 0$ کدام است؟

۴

۵

۶

۱

حل: گزینه **[۲]** باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $x + 1$ برابر -1 است؛ پس:

$$f(-1) = -1 + a - 11 - 6 = -24 \Rightarrow a = -6 \Rightarrow f(x) = x^3 - 6x^2 + 11x - 6$$

ملاحظه می‌شود که $f(1) = 0$ ؛ پس $f(x)$ بر $x - 1$ بخش‌پذیر است.

$$f(x) = (x - 1)(x^2 - 5x + 6) = (x - 1)(x - 2)(x - 3) = 0 \Rightarrow x = 1, 2, 3$$

مجموع ریشه‌های معادله برابر ۶ است.

[توجه] اگر $f(x)$ بر $p_1(x)p_2(x)$ بخش‌پذیر باشد، بر $p_1(x)$ و $p_2(x)$ نیز بخش‌پذیر است.

تست: اگر $f(x) = ax^3 + bx^2 + x + c$ آن بر $x - 1$ برابر ۴ باشد، $a + b - c$ کدام است؟

۱۱

۳

-۱۱

-۹

حل: گزینه **[۱]** $f(x)$ بر $(x - 3)(x - 2)$ بخش‌پذیر است؛ پس بر $x - 2$ و $x - 3$ بخش‌پذیر است و داریم:

$$f(2) = 0 \Rightarrow 8a + 4b + 2 + c = 0 \Rightarrow 8a + 4b + c = -2$$

$$f(3) = 0 \Rightarrow 27a + 9b + 3 + c = 0 \Rightarrow 27a + 9b + c = -3$$

$$f(1) = 4 \Rightarrow a + b + 1 + c = 4 \Rightarrow a + b + c = 3$$

باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $x - 1$ برابر 0 است؛ پس:

پس داریم:

$$\begin{cases} 8a + 4b + c = -2 \\ 27a + 9b + c = -3 \\ a + b + c = 3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 19a + 5b = -1 \\ 26a + 8b = -6 \end{cases} \Rightarrow a = 1, \quad b = -4, \quad c = 6 \Rightarrow a + b - c = -9$$

نکته: اگر $f(x)$ بر $x - a$ بخش‌پذیر باشد، بر $(ax + b)(cx + d)$ نیز بخش‌پذیر است؛ مشروط بر آنکه $ax + b$ و $cx + d$ بخش‌پذیر باشند.

تسه: عبارت b بر $(x - 1)^r$ بخش‌پذیر است، $f(x) = x^r + ax + b$ کدام است؟

-۶ (۴)

-۵ (۳)

-۴ (۲)

-۳ (۱)

حل: گزینه ۴ بخش‌پذیر است؛ پس:

$$f(1) = 0 \Rightarrow 1 + a + b = 0 \Rightarrow b = -a - 1 \Rightarrow f(x) = x^r + ax - a - 1 = (x^r - 1) + (ax - a)$$

$$\Rightarrow f(x) = (x - 1)(x^r + x + 1) + a(x - 1) = (x - 1) \underbrace{(x^r + x + 1 + a)}_{g(x)}$$

اگر $f(x)$ بر $(x - 1)^r$ بخش‌پذیر باشد، باید $g(x)$ نیز بر $x - 1$ بخش‌پذیر باشد؛ یعنی:

$$g(1) = 0 \Rightarrow 1 + a = 0 \Rightarrow a = -1 \Rightarrow b = -a - 1 = 2 \Rightarrow 2a + b = -4$$

مثال: باقی‌مانده تقسیم $f(x) = x^n - a^n$ بر $x - a$ بباید.

$$x - a = 0 \Rightarrow x = a \Rightarrow r(x) = a^n - a^n = 0.$$

حل: پس: $x^n - a^n$ بر $x - a$ بخش‌پذیر است.

می‌توان نشان داد:

$$x^n - a^n = (x - a)(x^{n-1} + x^{n-2}a + x^{n-3}a^2 + \dots + a^{n-1}) ; n \in \mathbb{N}$$

$$x^n - a^n = (x + a)(x^{n-1} - x^{n-2}a + x^{n-3}a^2 - \dots - a^{n-1}) ; \text{ زوج } n$$

$$x^n + a^n = (x + a)(x^{n-1} - x^{n-2}a + x^{n-3}a^2 - \dots + a^{n-1}); \text{ فرد } n$$

به عنوان مثال:

$$x^r - 27 = x^r - 3^r = (x - 3)(x^r + 3x + 9)$$

۱۹

$$x^t - y^t = (x - y)(x^t + x^t y + xy^t + y^t)$$

$$x^t - 16 = (x + 2)(x^t - 2x^t + 4x - 8)$$

$$x^5 + 32y^5 = x^5 + (2y)^5 = (x + 2y)(x^4 - 2x^3y + 4x^2y^2 - 8xy^3 + 16y^4)$$

تسه: عبارت $x^{14} + 1$ بر کدام عبارت بخش‌پذیر است؟

$x^4 + 1$ (۴)

$x^5 + 1$ (۳)

$x^3 + 1$ (۲)

$x^{12} + 1$ (۱)

حل: گزینه ۴

این عبارت بر $x^{12} + 1$ بخش‌پذیر نیست؛ چون ۲ زوج است.

$$x^{14} + 1 = (x^4)^3 + 1^4$$

به همین ترتیب بر $x^3 + 1$ و $x^5 + 1$ بخش‌پذیر نیست؛ اما:

$$x^{14} + 1 = (x^4)^3 + 1^4$$

این عبارت بر $x^4 + 1$ بخش‌پذیر است.

تسه: عدد $-1 - 2^m$ بر کدام عدد زیر بخش‌پذیر نیست؟

۳۳ (۴)

۳۱ (۳)

۱۷ (۲)

۱۵ (۱)

حل: گزینه ۲

$$2^{20} - 1 = (2^5)^4 - 1^4$$

پس این عدد بر $15 = 3^2 - 1^2$ بخش‌پذیر است و چون ۵ زوج نیست بر $17 = 2^4 + 1^4$ بخش‌پذیر نیست. حال دقت کنید که:

$$2^{20} - 1 = (2^5)^4 - 1^4$$

چون ۴ زوج است این عدد بر $31 = 2^5 + 1^5$ بخش‌پذیر است.

پرسش‌های چهار‌گزینه‌ای درس سوم

پرسش‌های سطح ساده

۹۱. چندجمله‌ای $f(x) = x^5 + ax^3 - 3x + 2a$ بر $x+1$ بخش‌پذیر است. باقی‌مانده تقسیم (x) بر $-x-1$ کدام است؟

- ۱۴ (۴) -۸ (۳) ۶ (۲) ۳ (۱)

۹۲. چندجمله‌ای $ab + ax^4 + bx^3 - 3x + 1$ بر x^2-1 بخش‌پذیر است. حاصل ab کدام است؟

- ۳ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲) -۲ (۱)

۹۳. اگر $f(2x+1)$ بر $x-1$ بخش‌پذیر باشد، $f(2x)$ بر کدام عبارت بخش‌پذیر است؟

- $x+2$ (۴) $x+1$ (۳) $x-2$ (۲) $x-1$ (۱)

۹۴. باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $-2x^2 - 2x - 3x - 1$ است. باقی‌مانده تقسیم $(3x+5)$ بر $x+1$ چقدر است؟

- ۳ (۴) ۴ (۳) ۵ (۲) ۶ (۱)

۹۵. اگر باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $-9x^2 - x$ برابر $9x+3$ و بر $-x-3$ برابر $2x$ و بر $x+3$ برابر $2x+6$ باشد، کدام است؟

- ۶ (۴) ۵ (۳) ۴ (۲) ۳ (۱)

۹۶. چندجمله‌ای $a+b + ax^3 + bx^2 - x^2 - x^4 - 4$ بر x^2-1 بخش‌پذیر است. حاصل $a+b$ کدام است؟

- ۱ (۴) ۳ (۳) -۳ (۲) ۱ (۱)

۹۷. باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $2x-4$ برابر ۷ است. باقی‌مانده تقسیم $(2f(x))$ بر $x-2$ کدام است؟

- ۲۸ (۴) $\frac{7}{2}$ (۳) ۱۴ (۲) ۷ (۱)

۹۸. کدام عبارت بر $a^2 + b^2$ بخش‌پذیر است؟

- $a^{18} + b^{18}$ (۴) $a^{12} + b^{12}$ (۳) $a^8 + b^8$ (۲) $a^{16} + b^{16}$ (۱)

۹۹. اگر $(Q(x))$ خارج قسمت تقسیم $x^5 + 3x^3 + 2x + 1$ بر $(x+1)^2$ باشد، مقدار (Q) کدام است؟

- ۴ (۴) -۳ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)

۱۰۰. در خارج قسمت تقسیم $(x+2) \div (x^2 + 3x^3 + 5x)$ ضریب x کدام است؟

- ۱ (۴) ۷ (۳) ۵ (۲) ۳ (۱)

پرسش‌های سطح متوسط

۱۰۱. باقی‌مانده تقسیم چندجمله‌ای $f(x)$ بر $x+1$ و $x+2$ به ترتیب برابر ۲ و ۴ است. باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $x^2 + 3x + 2$ کدام است؟

- ۳x (۴) -۲x (۳) x+6 (۲) x+3 (۱)

۱۰۲. کدام عبارت را با x جمع کنیم تا عبارت حاصل بر $-1 - x^2$ بخش‌پذیر باشد؟

- ۳x-5 (۴) -۳x+5 (۳) ۳x-5 (۲) ۳x+5 (۱)

۱۰۳. خارج قسمت تقسیم چندجمله‌ای $x^2 - 1 - x - 1 + x + 1$ به ترتیب برابر $(x+1)$ و $(g(x))$ است. حاصل $(1) + g(-1)$ کدام است؟

- ۴ (۴) صفر -2n (۳) 4n (۲) 2n (۱)

۱۰۴. اگر $f(x)$ بر $-9 - x^2$ بخش‌پذیر باشد، باقی‌مانده تقسیم $(1+x)$ بر $2x+2$ چقدر است؟

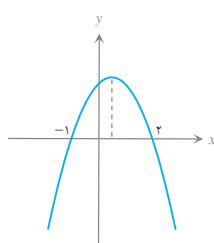
- ۴ (۴) صفر -2 (۳) -1 (۲) 1 (۱)

۱۰۵. اگر چندجمله‌ای $f(x+2)$ بر $-x-3$ بخش‌پذیر باشد، چندجمله‌ای $(1-2x)f$ بر کدام گزینه زیر بخش‌پذیر است؟

- x+2 (۴) 5-2x (۳) 3-2x (۲) x-1 (۱)

۱۰۶. باقی‌مانده عبارت $+1$ $f(x) = (x+1)(x+2)(x+3)$ بر $x^2 + 3x$ کدام است؟

- 2x-7 (۴) -2x+7 (۳) 2x-7 (۲) 2x+7 (۱)

۱۱۹. چندجمله‌ای درجه سوم $f(x)$ بر $x+1$ بخش‌پذیر است. اگر باقی‌مانده تقسیم آن بر $x-1$, $x-2$, $x-3$ و $x-4$ برابر ۴۸ باشد، (f) کدام است؟

- ۳۶ (۴) ۳۶ (۳) -۱۲ (۲) ۱۲ (۱)

۱۲۰. اگر $x^5 + 6x^4 + ax^3 + bx^2 + cx + d$ بر $x+1$ بخش‌پذیر باشد، حاصل ab کدام است؟

- ± 16 (۴) ± 18 (۳) ± 22 (۲) ± 24 (۱)

پرسش‌های ترکیب سطح

۱۲۱. باقی‌مانده تقسیم $f(x) = x^5 + 3x^3 - 2x^2 - x + 7$ بر $x-1$ کدام است؟

- $2x+6$ (۴) $5x+6$ (۳) $3x+5$ (۲) ۸ (۱)

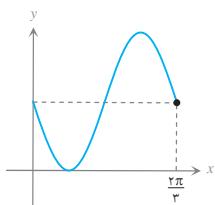

۱۲۲. اگر باقی‌مانده تقسیم $2 - mx^5 + 3x + 2$ بر $x - 1$ برابر ۳ باشد، باقی‌مانده تقسیم آن بر $x + 1$ کدام است؟
- -5 (۴) -3 (۳) 2 (۲) 1 (۱)
۱۲۳. در چندجمله‌ای $f(x) = f(1) = f(2)$ رابطه ۲ برابر است. چندجمله‌ای $2 - f(x)$ بر کدام عبارت بخش‌پذیر است؟
- $x^3 + 3x + 2$ (۴) $x^3 - 3x + 2$ (۳) $x^3 - 1$ (۲) $x^3 - 4$ (۱)
۱۲۴. باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $x - 1$ و $x - 2$ به ترتیب بر ۲ و ۳ است. باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $4 - 6x + 4 - 2x^3$ کدام است؟
- $2x + 3$ (۴) $x + 2$ (۳) $2x + 1$ (۲) $x + 1$ (۱)
۱۲۵. باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $x^3 - 1$ برابر ۲ است. باقی‌مانده تقسیم $xf(x) + 3x^3$ بر $x - 1$ کدام است؟
- $2x + 5$ (۴) $2x + 4$ (۳) $x + 3$ (۲) $x + 2$ (۱)
۱۲۶. باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $x^3 - 5x + 6$ برابر ۳ است. باقی‌مانده تقسیم $(1-x)f(x) + x^3 - xf(x)$ بر $x + 1$ کدام است؟
- -6 (۴) 6 (۳) -4 (۲) 4 (۱)
۱۲۷. باقی‌مانده تقسیم $f(x) = x^4 + ax^3 + bx + 2$ بر $x - 2$ برابر ۳ برابر $x^3 + x - 2$ است. مقدار $(-1)^a$ کدام است؟
- 5 (۴) -3 (۳) -2 (۲) 1 (۱)
۱۲۸. چندجمله‌ای $1 - f(x) = x^4 + x^3 + x - 1$ بر کدام عبارت بخش‌پذیر است؟
- $x^3 - x + 1$ (۴) $x^3 + x - 1$ (۳) $x^3 + x + 1$ (۲) $x^3 - 1$ (۱)
۱۲۹. اگر $q(x)$ خارج قسمت تقسیم $x^4 - 3x^3 + 4x + 1$ بر $x - 1$ باشد، باقی‌مانده تقسیم $q(x)$ بر $x + 1$ کدام است؟
- -5 (۴) 10 (۳) 5 (۲) -10 (۱)
۱۳۰. باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $x^3 - 3x^2 + 4x + 1$ برابر ۲ است. باقی‌مانده تقسیم $f(x^3 - 1)$ بر $2x^3$ کدام است؟
- $2x - 1$ (۴) $2x + 1$ (۳) $2x$ (۲) 2 (۱)
۱۳۱. چندجمله‌ای $\frac{f(x)}{x-1} = x^3 + ax^2 + 1$ بخش‌پذیر است. مجموع ریشه‌های معادله $= 0$ کدام است؟
- -3 (۴) 3 (۳) -1 (۲) 1 (۱)
۱۳۲. باقی‌مانده تقسیم چندجمله‌ای $f(x)$ بر $x^3 - 2x^2 - 2x + 1$ برابر ۳ است. باقی‌مانده تقسیم $f(x-2) - f(x+2)$ بر $x - 1$ کدام است؟
- 12 (۴) -8 (۳) 8 (۲) -12 (۱)
۱۳۳. اگر باقی‌مانده تقسیم $f(x)$ بر $x^3 - 1$ برابر ۴ باشد، باقی‌مانده تقسیم $f(x^3 + x + 1)$ بر $x^3 + x^2$ کدام است؟
- $4x + 1$ (۴) $4x - 1$ (۳) $4x$ (۲) 4 (۱)
۱۳۴. اگر باقی‌مانده تقسیم $f(x) = (x+1)^3 + ax + b$ بر $x - 1$ بخش‌پذیر باشد و باقی‌مانده تقسیم آن بر $x + 2$ برابر ۳ باشد، مقدار $a + b$ کدام است؟
- -4 (۴) -3 (۳) 2 (۲) 5 (۱)
۱۳۵. باقی‌مانده تقسیم چندجمله‌ای $f(x)$ بر $x^3 - 2x^2 - 2x + 1$ برابر ۴ است. باقی‌مانده تقسیم $1 + xf(x)$ بر $x - 3$ کدام است؟
- 40 (۴) 14 (۳) 13 (۲) 1 (۱)

سوالات کنکور مرتبط با فصل ۱

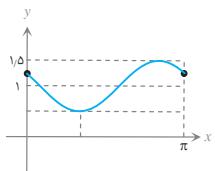
فصل
یازدهم

۱۶۶. شکل رو به رو قسمتی از نمودار تابع $y = \sin mx$ است. مقدار تابع در نقطه $x = \frac{7\pi}{6}$ کدام است؟

خارج - ۱۳۹۶

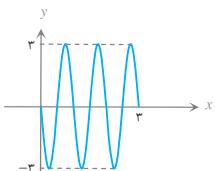
- (۱) صفر
(۲) $\frac{1}{2}$
(۳) ۲
(۴) $\frac{1}{2}$

۱۶۷. شکل رو به رو، قسمتی از نمودار تابع با ضابطه $y = 1 + a \sin(bx - \frac{\pi}{6})$ است. $a + b$ کدام است؟

خارج - ۱۳۹۵

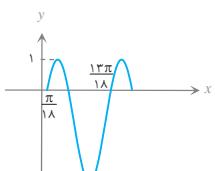
- (۱) $\frac{3}{2}$
(۲) ۲
(۳) $\frac{1}{2}$
(۴) $\frac{1}{2}$

۱۶۸. شکل مقابل، قسمتی از نمودار تابع $y = a \sin(b\pi x)$ است. $a \cdot b$ کدام است؟

خارج - ۱۳۹۲

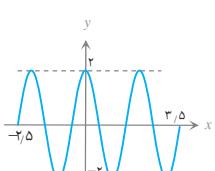
- (۱) ۶
(۲) $\frac{4}{5}$
(۳) $-\frac{3}{5}$
(۴) -6

۱۶۹. شکل مقابل، قسمتی از نمودار تابع با ضابطه $y = a - 2 \cos(bx + \frac{\pi}{3})$ است. $a + b$ کدام است؟

داخل - ۱۳۹۵

- (۱) $\frac{1}{2}$
(۲) $\frac{3}{2}$
(۳) ۱
(۴) $\frac{1}{2}$

۱۷۰. شکل رو به رو، قسمتی از نمودار تابع $y = a \sin(\frac{1}{2} + bx)$ است. $a \cdot b$ کدام است؟

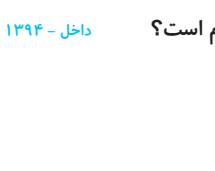
داخل - ۱۳۹۲

- (۱) ۳/۵
(۲) ۳
(۳) ۲/۵
(۴) ۲

۱۷۱. تابع f با ضابطه $f(x) = \begin{cases} \sqrt{x} + 1 & ; x \geq 0 \\ \frac{1}{x} & ; x < 0 \end{cases}$ بر روی مجموعه اعداد حقیقی چگونه است؟

- (۱) یک به یک، نزولی
(۲) یک به یک، صعودی
(۳) غیر یک به یک، غیر یکنواخت
(۴) غیر یک به یک، غیر یکنواخت

۱۷۲. نمودار تابع $y = |2x - 6| - |x + 4|$ در یک بازه اکیداً نزولی است. ضابطه معکوس آن در این بازه کدام است؟

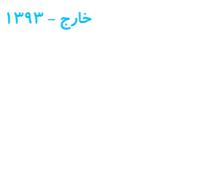
- (۱) $y = -x + 5 ; x > 2$
(۲) $y = -x + 6 ; x < -4$

- (۳) $y = -\frac{1}{2}x + 1 ; -1 \leq x \leq 10$
(۴) $y = -\frac{1}{2}x + 1 ; -4 < x < 3$

۱۷۳. عبارت $x^5 + 4ax^3 + 2bx + 1$ بر $x^4 - 4$ بخش پذیر است. $a + b$ کدام است؟

- (۱) $-\frac{15}{8}$
(۲) $-\frac{17}{16}$
(۳) $\frac{17}{16}$
(۴) $-\frac{15}{8}$

۱۷۴. حاصل عبارت $t = \frac{1 + \sqrt{17}}{2} \cdot \frac{t^\lambda - t^\gamma + t^\epsilon - \dots - t + 1}{t^\epsilon - t^\gamma + 1}$ کدام است؟

- (۱) ۳
(۲) ۴
(۳) ۵
(۴) ۶

دانشگاه هنر اسلامی
دانشگاه هنر اسلامی

۱۷۵. بهازای مقداری از a چندجمله‌ای $f(x) = x^5 + ax^3 - 8x^2 + 2x + 1$ بخش‌پذیر است. کوچک‌ترین ریشه معادله $f(x) = 0$ کدام است؟

داخل - ۱۳۹۴

$$-1 - \sqrt{5} \quad (4)$$

$$-1 - \sqrt{3} \quad (3)$$

$$1 - \sqrt{5} \quad (2)$$

$$1 - \sqrt{3} \quad (1)$$

۱۷۶. اگر یکی از ریشه‌های معادله $2x^3 - x - 5 = 0$ برابر ۲ باشد، مجموع دو ریشه دیگر آن کدام است؟

خارج - ۱۳۸۷

$$\frac{3}{2} \quad (4)$$

$$\frac{1}{2} \quad (3)$$

$$-\frac{3}{2} \quad (2)$$

$$-2 \quad (1)$$

۱۷۷. اگر عبارت $x^{3n+1} + 2x^{3n} + x^6 - 5x^3 + k$ بهازای هر عدد طبیعی n بر دوجمله‌ای $2x^3 + x + 1$ بخش‌پذیر باشد. آنگاه باقی‌مانده تقسیم

داخل - ۱۳۸۹

آن بر $-1 - x^3$ کدام است؟

$$3x - 4 \quad (4)$$

$$-2x + 1 \quad (3)$$

$$2x + 4 \quad (2)$$

$$-3x - 6 \quad (1)$$

۱۷۸. اگر عبارت $x^3 + ax^2 - bx + 4$ بر $(x - 1)^3$ بخش‌پذیر باشد، b کدام است؟

خارج - ۱۳۹۴

$$6 \quad (4)$$

$$5 \quad (3)$$

$$4 \quad (2)$$

$$3 \quad (1)$$

۱۷۹. اگر عبارت $ax^3 + 4x^2 - 2x + 1$ بر سه‌جمله‌ای $10 - 14x + x^3$ بخش‌پذیر باشد، a کدام است؟

داخل - ۱۳۹۵

$$4 \quad (4)$$

$$3 \quad (3)$$

$$2 \quad (2)$$

$$1 \quad (1)$$

۱۸۰. باقی‌مانده تقسیم چندجمله‌ای $P(x)$ بر $x^2 - 2x - 3$ به ترتیب ۱ و -۴ است. باقی‌مانده تقسیم $P(x)$ بر $x - 6$ کدام است؟

خارج - ۱۳۹۷

$$2x - 1 \quad (4)$$

$$-x + 2 \quad (3)$$

$$x + 1 \quad (2)$$

$$x - 1 \quad (1)$$

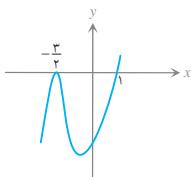

پاسخ تشریحی پرسش‌های فصل ۱

راه دوم: نمودار تابع $f(1+2x)$ را رسم می‌کنیم. ترتیب رسم به صورت زیر است:

$$f(x) \Rightarrow f(1+x) \Rightarrow f(1+2x) \Rightarrow f(1+2x) - 2$$

$$g(x) = f(1+2x) - 2$$

$$g(x) = 0 \Rightarrow x = -\frac{3}{2}, 1$$

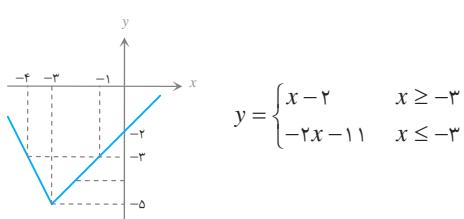
۸. گزینه **۳** $y = f(2x)$ همان $f(x)$ است که در راستای محور x ها دو برابر فشرده شده؛ پس دامنه $f(2x)$ زیرمجموعه $f(x)$ است.

۹. گزینه **۲** طول بازه دو برابر شده و نمودار نسبت به محور y نیز قرینه شده است؛ پس $\frac{1}{2}b$. طول بازه برد تغییر نکرده و نمودار نسبت به محور x قرینه شده است؛ پس $a = 1$ ؛ یعنی $-a = -1$. در این صورت $a+b = -1/5$.

۱۰. گزینه **۴** اگر نمودار $f(x)$ را یک واحد به چپ منتقل کنیم؛ سپس در راستای محور y ها $\frac{1}{3}$ برابر منبسط کرده و نسبت به محور x ها قرینه کنیم و آنگاه ۲ واحد به بالا منتقل کنیم، نمودار $y = 2 - \frac{1}{3}f(1+x)$ حاصل می‌شود؛ پس اگر (x_0, y_0) روی منحنی $y = f(x)$ باشد، نقطه $(x_0 - 1, 2 - \frac{1}{3}y_0)$ روی منحنی $y = g(x) = 2 - \frac{1}{3}f(1+x)$ قرار دارد.

$(2, 3) \in f \Rightarrow (2-1, 2-\frac{1}{3}\times 3) \in g \Rightarrow (1, -1) \in g$ پس $\alpha\beta = -7$ و $\beta = -7$ است.

۱۱. گزینه **۲** اگر نقاط $(0, 0), (-2, -2), (0, -3)$ را یک واحد به چپ و سه واحد به پایین انتقال دهیم به نقاط $(-1, -5), (-3, -4), (0, -3)$ می‌رسیم. در اثر انتقال، شیب‌ها تغییر نمی‌کنند. ضابطه تابع به دست آمده را می‌نویسیم:

معادله $y = 0$ دارای ریشه‌های $\alpha = 2$ و $\beta = -\frac{11}{2}$ است؛ پس $\alpha + \beta = -\frac{7}{2}$

۱. گزینه **۲** نمودار f به چپ انتقال یافته؛ پس $b > 0$ و سپس به پایین منتقل شده؛ پس $a < 0$.

۲. گزینه **۳** نمودار تابع $af(bx)$ با فرض $a > 1$ از انبساط عمودی و با فرض $0 < b < 1$ از انبساط افقی $f(x)$ به دست می‌آید. بنابراین نمودار $f(x)$ در راستای محور x ها سه برابر منبسط شده و در راستای محور y ها نیز دو برابر منبسط گردیده است.

۳. گزینه **۱** اگر $k > 1$ ، نمودار $f(kx)$ از انقباض نمودار $f(x)$ در راستای محور x ها به دست می‌آید.

هر یک از گزینه‌ها به صورت زیر به دست می‌آیند.

$\cos 2x$: انقباض در راستای محور x ها

$\frac{1}{2}\cos x$: انبساط در راستای محور x ها

$\frac{1}{2}\cos x$: انقباض در راستای محور y ها

۴. گزینه **۴** نمودار f دو واحد به چپ منتقل شده:

سپس نسبت به محور x ها قرینه شده:

سپس در راستای محور y ها دو برابر منبسط شده:

و در نهایت در راستای محور y ها یک واحد به پایین منتقل شده:

$$-2f(x+2) - 1$$

۵. گزینه **۲**

$$2 - |x| \rightarrow 2 - |x - 2| \rightarrow (2 - |x - 2|) - 1 \rightarrow 1 - |2x - 2|$$

بنابراین:

$$1 - |2x - 2| = 0 \Rightarrow 2x - 2 = \pm 1 \Rightarrow 2x = 1, 3$$

$$\Rightarrow x = \frac{1}{2}, \frac{3}{2} \Rightarrow \frac{1}{2} + \frac{3}{2} = 2$$

۶. گزینه **۲** برای رسم $f(3x)$ از روی $f(x)$ ، x ها بر 3 تقسیم می‌شوند و برای رسم $2f(3x)$ ، y ها در 2 ضرب می‌شوند. پس نقطه

$(\frac{x_0}{3}, 2y_0)$ روی نمودار جدید است.

راه دوم: با مقایسه $\begin{cases} x = \frac{x_0}{3} \\ y = 2y_0 \end{cases}$ ؛ پس $\begin{cases} \frac{y}{2} = y_0 \\ 3x = x_0 \end{cases}$ می‌دانیم

۷. گزینه **۲** معادله $y = 0$ را بررسی می‌کنیم:

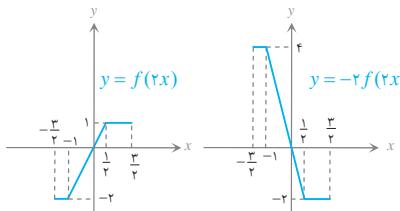
$$y = 0 \Rightarrow f(1+2x) - 2 = 0 \Rightarrow f(1+2x) = 2$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 1+2x = -2 \\ 1+2x = 3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = -\frac{3}{2} \\ x = 1 \end{cases} \Rightarrow x_1 + x_2 = -\frac{1}{2}$$

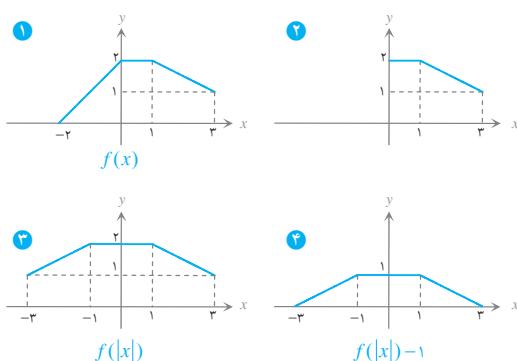
راه سوم: تبدیل x به $\frac{x}{2}$ یعنی نمودار در راستای محور x ها دو برابر منقبض شده؛ پس $\cos 2x$ به $\cos x$ تبدیل می‌شود. تبدیل y به y ، یعنی نمودار نسبت به محور x ها قرینه شده و یک واحد به بالا منتقل شده است؛ پس:

$$y = 1 - \cos 2x \Rightarrow y = 2 \sin^2 x$$

۱۷. گزینه ۳ نمودار $f(x)$ را به $g(x)$ تبدیل می‌کنیم.

۱۸. گزینه ۲ برای رسم $|f(x)|$ ، سمت چپ نمودار $f(x)$ را حذف کرده و قرینه سمت راست آن را نسبت به محور y ها به آن اضافه می‌کنیم.

$$\frac{6+2}{2} \times 1 = 4 \quad \text{مساحت ذوزنقه به دست آمده برابر است با:}$$

۱۹. گزینه ۴ فاصله دو مینیمم تابع $y = \cos x$ برابر 2π است؛ اما در این شکل π است؛ بنابراین نمودار دو برابر فشرده شده است؛ لذا $b = \pm 2$. ضمناً نمودار از مبدأ می‌گذرد؛ پس:

$$y(0) = 0 \Rightarrow a - 2 = 0 \Rightarrow a = 2 \Rightarrow a + |b| = 2 + 2 = 4$$

۲۰. گزینه ۵ باید به دنباله الگویی باشیم که اعداد روی محور x ها، یعنی ۵ و ۳ و ۱ و -۵ و -۷ را به اعداد ۲ و ۱ و -۳ و -۴ و -۶ تبدیل

کند. یکی از این الگوهای $\frac{x-1}{2}$ است.

راه دوم: یکی از نقاط روی f را آزمایش می‌کنیم:

$$(3, 2) \in f \Rightarrow \begin{cases} \text{نادرست} & : \text{گزینه } (1, 2) \in g \\ \text{نادرست} & : \text{گزینه } (2, 2) \in g \\ \text{نادرست} & : \text{گزینه } (7, 2) \in g \\ \text{درست} & : \text{گزینه } (1, 2) \in g \end{cases}$$

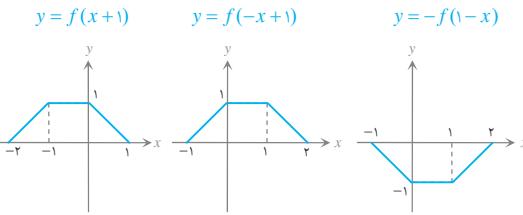
راه سوم: نمودار f را یک واحد به چپ منتقل کردہایم و سپس آن را در راستای محور x ها دو برابر منقبض نمودهایم؛ پس:

$$f(x) \rightarrow f(x+1) \rightarrow f(2x+1) = g(x)$$

$$\text{از طرفی } x = \frac{x_0 - 1}{2} \text{ باشد، داریم} ; \text{ پس:}$$

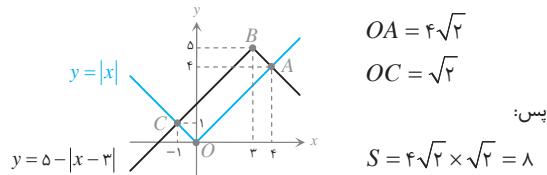
$$y_0 = f(x_0) = g\left(\frac{x_0 - 1}{2}\right)$$

۱۲. گزینه ۴

$$y = |x| \rightarrow |x - 3| \rightarrow -|x - 3| \rightarrow -|x - 3| + 5 \quad ۱۳. گزینه ۵$$

با توجه به شکل:

$$14. گزینه ۶ در تابع (۱) f(x+1) محدوده تغییرات x بازه [۱, ۴]$$

است؛ پس:

$$1 \leq x \leq 4 \Rightarrow 2 \leq x+1 \leq 5$$

پس f برای مقادیر متعلق به بازه $[5, 2]$ تعریف شده است؛ پس:

$$2 \leq 2x - 3 \leq 5 \Rightarrow 5 \leq 2x \leq 8 \Rightarrow 2.5 \leq x \leq 4$$

$$\Rightarrow D = [2/5, 4]$$

$$-2 \leq f(2x-3) \leq 1 \Rightarrow -4 \leq 2f(2x-3) \leq 2$$

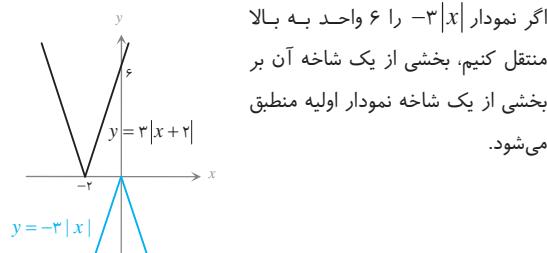
$$\Rightarrow -3 \leq 2f(2x-3) + 1 \leq 3 \Rightarrow R = [-3, 3]$$

$$D \cap R = [2/5, 3]$$

پس:

$$15. گزینه ۷ اگر نمودار $|x-3| - 3$ را ۶ واحد به بالا$$

منتقل کنیم، بخشی از یک شاخه آن بر بخشی از یک شاخه نمودار اولیه منطبق می‌شود.

۱۶. گزینه ۸

$$g\left(\frac{x_0}{2}\right) = 1 - y_0$$

$$\cos x_0 = y_0 \Rightarrow 1 - 2 \sin^2 \frac{x_0}{2} = y_0 \Rightarrow 2 \sin^2 \frac{x_0}{2} = 1 - y_0$$

$$\text{پس } g(x) = 2 \sin^2 \frac{x_0}{2} \text{ و در نتیجه } g\left(\frac{x_0}{2}\right) = 2 \sin^2 \frac{x_0}{2}$$

راه دوم: مختصات نقطه جدید را (y, x) فرض می‌کنیم، در این صورت:

$$\begin{cases} x = \frac{x_0}{2} \Rightarrow x_0 = 2x \\ y = 1 - y_0 \Rightarrow y_0 = 1 - y \end{cases}$$

با جایگذاری در ضابطه داده شده داریم:

$$1 - y = \cos 2x \Rightarrow y = 1 - \cos 2x \Rightarrow y = 2 \sin^2 x$$

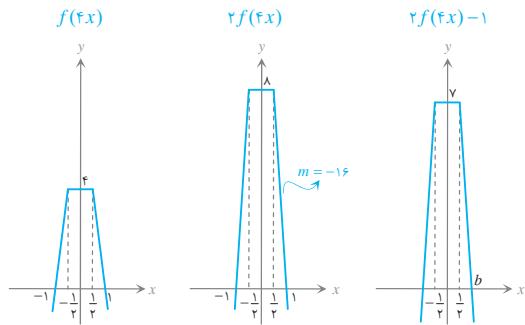

گزینه ۱۴

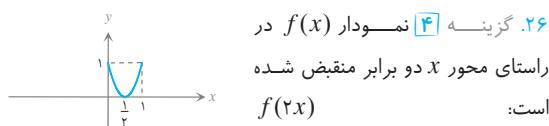
۲۵. گزینه ۱۵ نمودار را در راستای محور x چهار برابر فشرده می‌کنیم؛ سپس در راستای محور y دو برابر منبسط می‌کنیم و سپس یک واحد به پایین منتقل می‌کنیم.

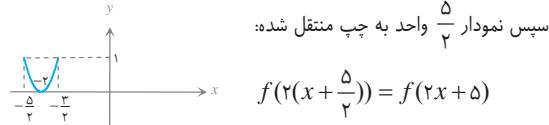
برای پیدا کردن b می‌توان با توجه به شیب خط $m = -16$ نوشت:

$$-16 = \frac{0 - 1}{b - \frac{1}{2}} \Rightarrow -16b + 1 = -1 \Rightarrow b = \frac{15}{16}$$

$$S = \frac{(1 + \frac{15}{16}) \times 1}{2} \times \frac{1}{16} = \frac{23 \times 1}{16} = \frac{161}{16}$$

۲۶. گزینه ۲۶ نمودار $f(x)$ در راستای محور x دو برابر منبسط شده است:

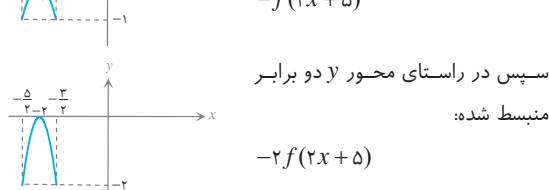
سپس نمودار $\frac{5}{2}$ واحد به چپ منتقل شده:

$$f(2(x + \frac{5}{2})) = f(2x + 5)$$

سپس نمودار نسبت به محور x ها قرینه شده:

$$-f(2x + 5)$$

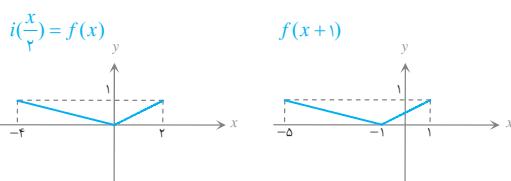
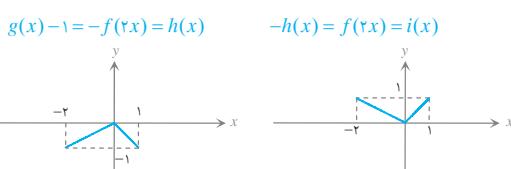

سپس در راستای محور y دو برابر منبسط شده:

$$-2f(2x + 5)$$

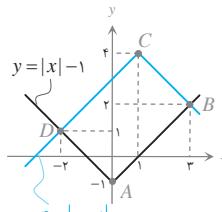
و در نهایت یک واحد به پایین منتقل شده:

۲۷. گزینه ۲۷ نمودار داده شده را $g(x)$ می‌نامیم:

$$y = 3 - f(x-1) = 3 - (|x-1| - 1) = 4 - |x-1| \quad ۲۱$$

با توجه به شکل:

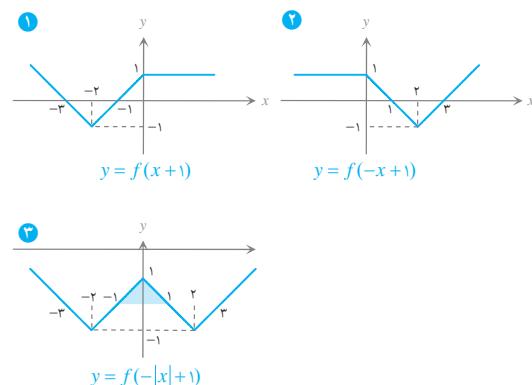

$$AB = \sqrt{(3-0)^2 + (2+1)^2} = 3\sqrt{2}$$

$$AD = \sqrt{(0+2)^2 + (1+1)^2} = 2\sqrt{2}$$

$$S \Rightarrow AB \times AD = 12$$

۲۲. گزینه ۲۲

پس مساحت ناحیه برابر $\frac{2 \times 1}{2} = 1$ است.

۲۳. گزینه ۲۳ گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

$$f(x+4) \rightarrow f(2x+4) \rightarrow f(2(-x)+4) \quad \checkmark$$

گزینه «۱»

$$f(2x) \rightarrow f(2(x+2)) \rightarrow f(2x+4) \rightarrow f(2(-x)+4) \quad \checkmark$$

گزینه «۲»

$$f(-x) \rightarrow f(-(x-4)) \rightarrow f(-x+4) \rightarrow f(-2x+4) \quad \checkmark$$

گزینه «۳»

$$f(-x) \rightarrow f(-(2x)) \rightarrow f(-2(x+2)) = f(-2x-4) \quad \times$$

گزینه «۴»

$$f(x) \rightarrow f(x+1) \rightarrow -f(x+1) \rightarrow -f(x+1)+1 \quad \checkmark$$

گزینه «۵»

$$f(2x)-1 \rightarrow -f(2x)+1 \rightarrow -f(2(x+\frac{1}{2}))+1$$

گزینه «۶»

$$= -f(2x+1)+1 \rightarrow -f(\frac{x}{2}+1)+1 \quad \checkmark$$

گزینه «۷»

$$-f(2x) \rightarrow -f(\frac{x}{2}) = -f(x) \rightarrow -f(x+1)$$

گزینه «۸»

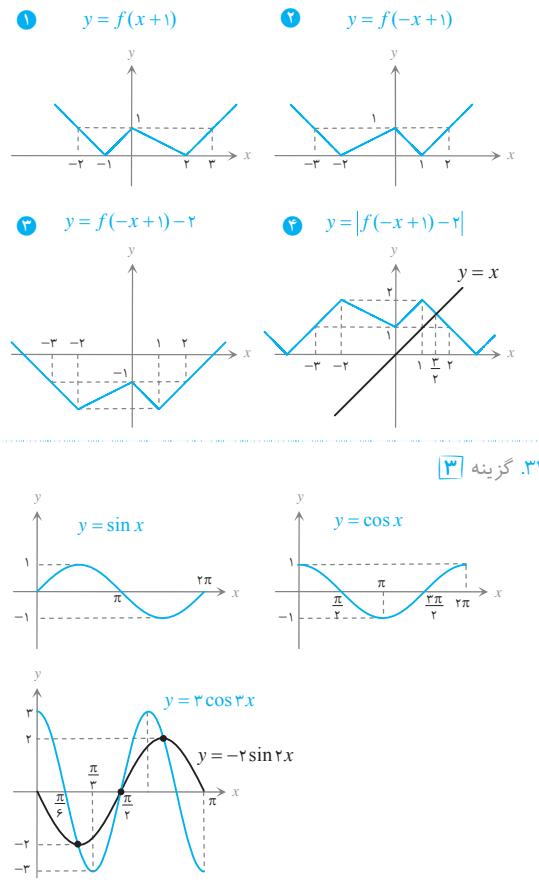
$$\rightarrow -f(x+1)+1 \quad \checkmark$$

گزینه «۹»

$$f(2(x+1)) = f(2x+2) \rightarrow f(\frac{x}{2}+2) = f(x+2)$$

گزینه «۱۰»

$$\rightarrow -f(x+2) \rightarrow -f(x+2)+1 \quad \times$$

دو نمودار در سه نقطه متقاطع‌اند.

$$g(x) = 1 + f(x+a) = 1 + \sin(x+a) \quad [۲] \text{ گزینه ۳۴}$$

نمودار g از مبدأ گذشته است؛ پس:

$$g(0) = 0 \Rightarrow 1 + \sin(0+a) = 0 \Rightarrow \sin a = -1$$

در این گزینه‌ها فقط $a = -\frac{\pi}{2}$ می‌تواند صحیح باشد.

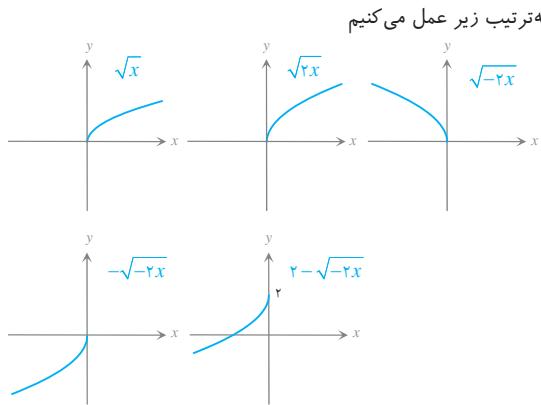
۳۵. گزینه [۲] با جای‌گذاری $x = 1$ در رابطه داده شده، داریم

$f(3) = 3$. با جای‌گذاری $x = 3$ در ضابطه دو نمودار داریم

$$y = 2f(2(3)-3) = 2f(3) = 6$$

پس نقطه (6, 3) روی نمودار تابع دوم قرار دارد.

۳۶. گزینه [۱] با توجه به نمودار \sqrt{x} ، برای رسم

[۲] گزینه

۲۸. گزینه [۱] در تابع اولیه بهارای $x = 1$ داریم:

$$f(\mathfrak{x}) = 1 + \mathfrak{x} = 5 \Rightarrow f(\mathfrak{x}) = 5$$

با جای‌گذاری $x = 2$ در تابع داریم:

$$y = 2 + f(\mathfrak{x}) = 2 + 5 = 7 \Rightarrow y(2) = 7$$

پس نقطه (2, 7) روی نمودار است.

$$f(x+3) = x + \frac{\mathfrak{x}}{x} \Rightarrow f(x) = x - 3 + \frac{\mathfrak{x}}{x-3} \quad \text{راه دوم:}$$

$$\Rightarrow f(2x) = 2x - 3 + \frac{\mathfrak{x}}{2x-3} \Rightarrow 2 + f(2x) = 2x - 1 + \frac{\mathfrak{x}}{2x-3}$$

$$\Rightarrow y = g(x) = 2x - 1 + \frac{\mathfrak{x}}{2x-3}$$

ملحوظه می‌شود که $g(2) = 7$

[۲] گزینه [۲] نمودار

در فاصله $[0, \pi]$ محور x را در

دو نقطه 0 و π قطع می‌کند.

اگر نمودار $\sin kx$ مطابق شکل

محور x را در فاصله $[0, \pi]$ در

نقطه قطع کند، $k = 4$ و اگر مطابق

شکل [۲] در ۶ نقطه قطع کند،

$k = 5$ ؛ بنابراین اگر $k < 5$ در

نمودار $y = \sin kx$ محور x را

در ۵ نقطه قطع خواهد کرد.

راه دوم: نمودار $\sin kx$ در نقاطی به طول $n\pi$; $n \in \mathbb{Z}$ محور x را قطع

$$kx = n\pi \Rightarrow x = \frac{n\pi}{k} \quad \text{می‌کند؛ پس:}$$

$n = 0, 1, 2, \dots, 5$ داریم

$$x = 0, \frac{\pi}{k}, \frac{2\pi}{k}, \frac{3\pi}{k}, \frac{4\pi}{k}, \frac{5\pi}{k} \quad \text{باید:}$$

$$\frac{4\pi}{k} \leq \pi \Rightarrow k \geq 4 \Rightarrow k \in [4, 5)$$

$$\frac{5\pi}{k} > \pi \Rightarrow k < 5$$

[۲] گزینه [۲]

بنابراین، اگر نمودار $f(x)$ ابتدا نسبت به محور y قرینه شود ($f(-x)$) نمودار $g(x) = -f(-x)$ حاصل می‌شود؛ پس دو نمودار نسبت به مبدأ مختصات متقارن‌اند.

۳۱. گزینه [۱] نمودار $y = \frac{1}{x}$ را یک واحد به راست منتقل می‌کنیم:

$$y = \frac{1}{x-1} \quad \text{و سپس یک واحد به بالا منتقل می‌کنیم تا تابع}$$

$$y = 1 + \frac{1}{x-1} \quad \text{حاصل شود.}$$

